

Det europæiske Parlament har tidligere ytret ønske om, at art. 235 anvendes i videre omfang, end det har været tilfældet.⁸³ Når der ikke har været sikker hjemmel for en retsakt i en af de specielle hjemmelsbestemmelser, har Rådet imidlertid ofte foretrukket at benytte sig af en særlig form for vedtagelser, der benævnes som »vedtagelser af de i Rådet forsamlede regeringsrepræsentanter«. Disse vedtagelser har ikke hjemmel i fællesskabstraktaterne og må derfor i princippet behandles som almindelige folkeretlige aftaler. Dette medfører bl.a., at vedtagelserne ikke omfattes af fællesskabsdomstolens kompetence – et forhold, som både Kommissionen og Parlamentet finder uheldigt.

Det kan ikke udelukkes, at Rådet i fremtiden vil vælge at benytte art. 235 i videre omfang end hidtil,⁸⁴ men anvendelsen af artiklen forudsætter enstemighed i Rådet, og artiklen indeholder visse klare begrænsninger.

Art. 235 kan kun anvendes, når følgende betingelser er opfyldt:

- den foreslåede handling skal være *påkrævet* for at virkeliggøre *et af Fællesskabets mål*,
- handlingen skal ligge *inden for fællesmarkedets rammer*,
- traktaten må *ikke i forvejen* indeholde *forøden hjemmel hertil*,
- handlingen må *ikke stride mod traktatens øvrige bestemmelser*.

Ved udtrykket »Fællesskabets mål« sigtes til de mål, der er angivet i traktatens art. 2, smh. m. art. 3^{85,86} (EKSF traktatens art. 85 indeholder en udtrykkelig henvisning til de tilsvarende formålsbestemmelser i denne traktat). Ved fortolkningen af art. 2 kan der naturligvis ikke ses bort fra, at bestemmelsen findes i en traktat om oprettelse af et europæisk *økonomisk* fællesskab. Det er således givet, at udtrykket »snævrere forbindelser mellem de Stater, som det forener« ikke kan omfatte f.eks. forsvarspolitiske forbindelser.

Målet kan endvidere kun virkeliggøres inden for Fællesmarkedets *rammer*. Der sigtes herved til de områder for Fællesskabets virke, der er opregnet i art. 3, og som fremgår af kapiteloverskrifterne i traktatens anden, tredje og fjerde del. Der er således tale om samme saglige begrænsning som gælder for institutionernes øvrige virksomhed efter traktaten. Det vil f.eks. falde uden for Fællesmarkedets rammer

at fastsætte regler om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes ægteskabslovgivning.

Det foran anførte bekræftes af Rådets svar fra 1967 på et spørgsmål fra et parlamentsmedlem. Rådet udtalte, at art. 235 efter dets opfattelse ike kan føre til nye forpligtelser for medlemsstaterne.⁸⁷

Hvis det findes nødvendigt at foretage en udvidelse af fællesskabets virksomhedsområde, eller hvis den påkrævede handling ville stride mod en af traktatens øvrige bestemmelser, må traktaten ændres.

Efter art. 236 træder en sådan ændring først i kraft, når den er blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Dette betyder bl.a., at en traktatændring, der indebærer overladelse af yderligere beføjelser til at fastsætte umiddelbart anvendelige regler, for Danmarks vedkommende vil nødvendiggøre en ny lov, der skal vedtages i overensstemmelse med reglerne i grundlovens § 20.⁸⁸

Efter justitsministeriets opfattelse kan der herefter ikke være tvivl om, at bestemmelsen i art. 235 og de tilsvarende bestemmelser i de øvrige traktater ikke går ud over den begrænsning, der ligger i grundlovens krav om, at beføjelser kun må overlades i nærmere bestemt omfang.

3. Beføjelser kan alene overlades til »*mellemlfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemlfolkelig retsorden og samarbejde*«. ⁸⁹

Det er givet, at Fællesskabernes institutioner er »mellemlfolkelige« i grundlovens forstand. Institutionerne er oprettet ved »gensidig overenskomst«. Fællesskabsinstitutionernes beføjelser er de samme i forhold til samtlige medlemsstater. Der er ikke ved traktaterne sket nogen vilkårlig diskrimination med hensyn til den indflydelse, medlemsstaterne kan udøve inden for Fællesskaberne.

At Fællesskaberne er oprettet »til fremme af mellemlfolkelig retsorden og samarbejde« kan heller ikke give anledning til tvivl. Der ligger ikke i denne betingelse nogen forudsætning om, at organisationen skal være verdensomspændende. Som nævnt foran i afsnit III henviste Forfatningskommissionen i sine bemærkninger til bestemmelsen netop til det eneste dengang eksisterende fællesskab, Det europæ-